

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztő háborúban léte miatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Helyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ „ Egy hónapra 1 „ 20

Északon folyik a rettenetes küzdelem.

Az oroszok nagy vereségei a Kárpátokban.

Szerbia teljes összeomlás előtt áll.

Tíz nappal ezelőtt kezdődött a harc az északi harctér egész vonalán. Ez a csata, melyre ma megfeszített figyelemmel néz az egész világ, ránk a legfontosabb a négy hónap küzdelmei között, de minden jelentős egyértelmű megállapításra szerint a mi javunkra dől el a krízis. A főküzdelem a lengyel területen folyik.

Ettől a nagy küzdelemtől teljesen függetlenül a kárpáti harcok, melyek elszigetelve folytak a többi harcoktól. Ezt a harcot az orosz az ő kalandor észjárásával kezdte. Külön hadseregünk azonban úgy fog elbánni a Kárpátokban ismét az oroszokkal mint a Máramarosban.

A déli harctéren, dacára a féltésre vált időnek, seregeink győzelmesen nyomulnak előre és már csak napok kérdése Belgrád elfoglalása. Egyes értesülések szerint Szerbia már hajlandó a békére.

Mai híreink a következők:

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

Kedvező a helyzet a Kárpátokban.

Kassa, nov. 25.

A Kárpátokban, ahol napok óta nagy harcok folynak és jelentékeny orosz erők támadnak hosszú vonalon, a helyzet nagyjában változatlan. Az oroszok az első támadás irányától eltérőleg, mely északi-keleti vonalból történt, offenzívákat eloltak nyugati irányba és most az Erdős Kárpátokban kísérleteznek. Ideérkező hírek és jelentések szerint mindezek a kísérletek még csak a kárpáti szorosok legészakibb vonaláig jutottak el és részünkről azt tartjuk szükségesnek, hogy egyes szorosokban a had-

műveletek érdekében teret kellett engednünk az ellenségnek. Ennek az intézkedésnek azonban nincs jelentősége, csak taktikai okok tették szükségessé és stratégiai szempontok csúsztrívá.

Méltókérdő helyen azt a felvilágosítást mondják, hogy a közvélemény nyugodtan fogadhassa a lépésnek ezt a megokolását, annál is inkább, mert egyízben, az orosz betörés idején, hasonló körülmények tették kívánatosná, hogy az oroszok a szorosok egy részében bizonyos tért nyerjenek, mert más pozícióban könnyebb volt számunkra az ellentámadás és az ellenség kiverése, amint ez két hónap előtt be is következett. Egy előkező vezérkari tiszt ma a következőket mondotta:

A Kárpátokban a helyzet egyelőre változatlan. Przemysl hősiesszen védi magát és nemcsak igen nagy orosz erőköt köti le, hanem óriási veszteségeket is okoz neki. A lengyelországi harctérről rendkívül kedvező híreket kapunk, mi pedig nagyon nyugodtan és a győzelem biztonságának teljes tudatában nézünk a Kárpátokban bekövetkező események felé. A harcok folynak, jelentékeny és elégséges erőknek védik az ország határait, melyek továbbra is védettek maradnak, amint védve voltak négy hónapon át. Egyes helyeken máris sikerült visszaszorítanunk az oroszokat, jelentékeny veszteségeket okozva nekik.

Lengyelországban még folyik a harc.

Berlin, nov. 25.

A lengyelországi harcokról a keleti hadsereg főhadiszállására beosztott haditudósítók a következőket jelentik: A harcok az egész vonalon, a Visztula mentén csak úgy, mint Lodz körül és Czenstochovától keletre változatlan hevességgel folynak. Északkeleti

irányból az oroszok jelentős gégyőcsapatokat kaptak, ami a Visztula mentén Plocktól délre és keletre még fokozta a harcok hevességét. Az oroszok lassan folytatják a visszavonulást keleti irányban, igen nagy veszteségekkel védekezvén a szövetségesek támadása ellen. Czenstochovától keletre orosz holttestek százai, sőt ezrei borítják a csatatereket, egyes vonalakon az oroszok temetetlenül hagyva halottaikat, intem vonultak vissza. Ezt az óriási pusztítást az osztrák-magyar légerség nehéz ágyú végezték az orosz harcso-rokban. Czenstochovától délre és délkeletre egyes vonalakon ellentámadást kíséreltek meg előrevetett orosz lovasok, akiknek nagyrésze azonban a szövetségesek fogságába került. A helyzet kedvező, a döntés azonban még előreláthatólag várat magára.

Az oroszok beszüntették a máramarosi határvidéken az előrenyomulást.

Mihuliczyn, nov. 25.

A máramarosi és galiciai Kárpátok között már napok óta mozdulatlanság állt meg seregeink. Az oroszok heteken át szüneteltették a hadműveleteket és néhány nap előtt, még mielőtt a nagy hó lecsapolt volna, megkísérelték egy magas hegy elfoglalását, amely kulcsa egy fontos völgynek. Egy divízióknak idejében észrevette a készülő támadást és éppen a kellő pillanatban harcba bocsátkozott az előrenyomuló orosz had-dal. Gyalogosági rohammal több kilométernyire elkergette az ellenséget, amely aztán Delatynon túl megállott.

Eznek a hegynek megvédésével, amely negyven kilométernyi távolságban van a máramarosi határtól, hosszú időre biztosítottuk a máramarosmegyei Tatárhágót.

Sikereink Galiciában.

Stockholm, nov. 25.

A „Stockholms Dagblad“ je-lentli:

A keleti fronton az orosz vezérkari jelentés szerint a Visztula és Wartha között most folyik a csata.

Galiciában az oroszok Krakó felé igyekeznek vonulni, de amint az osztrák-magyar jelentések ki-emelik, Hindenburg győzelme kö-vetkeztében az orosz seregek nyomása a galiciai terepen is alább-hagyott.

Krakótól egy osztrák seregrész ellentámadásával négy mérföld-

nyire északra Kielec lengyel tartományra tört.

Már ez a jelentés egymaga is teljesen lerombolja azt az orosz mendemondát, hogy Krakó lán-gokban áll, hogy az oroszok be-vonultak a városba és a többi, csupa hazugság, melyet az orosz szenzációhajtású sajtó kihar-zná, pedig ezek az álhírek világos ellentétben állnak az ismert té-nyekkel.

3600 orosz fogoly Krakóban.

Krakó, nov. 25.

Az utóbbi napokban megint na-gyobb csapat orosz foglyot hoztak ide. Egy vonattal 1100, egy másikkal 2500 fogoly orosz katona érkezett, valamennyien nagyon megviseltek-mek látszóttak és amint mondót-ták, már jó ideje éheztek. A fog-lyokat ideiglenesen az idevaló ka-szárnyában helyezték el, majd elszállították őket a fogolytábo-rokba.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

Ötnapos csata Soldau körül.

Róma, nov. 25.

Petrográdról jelentik: November 20-án jelentik, hogy Soldau körül öt nap óta nagy csata dühög. Az ágyuszó egész éjszakán át dörög. Az oroszok hogy megbosszulják az ezen környéken szenvedett jelentős veszteségüket, igen nagy dühvel rohantak neki a német seregeknek, azonban a németek energi-kusan ellentállnak. Dacára a nagy eső-zéseknek, az akciók nem veszítenek erejükből.

Hindenburg legutóbbi győzelme.

Kopenhága, nov. 25.

A félhivatalos „Politiken“ érte-sztése szerint azok a harcok, a melyek Hindenburg győzelméhez vezettek, rendkívül véresek voltak. Az oroszok vesztesége halottakban és sebesültekben meghaladja az ötvenczret. A foglyok száma is jelentékenyen nagyobb, mint ahogy az eddigi számítások sejtetik, épp úgy, mint ahogy ez a tannenbergi csata után is volt. A német ca-patoknak főlőttébb nehéz volt — írja az említett újság — a menekülő oroszok áldozása, mert a katonáknak a szó szoros értelmé-ben hullahegyeken kellett men-niök és kilométer hosszú utakon maikozni olyan uton, amely

emberek és lovak holttesteivel volt tele. A német gépjegyekek valószínűleg lekaszáltak egész orosz ezredeket.

A német seregeket dél felé irányítják.

Kopenhága, nov. 25.

Párisból jelentik: Ide az a hír érkezett, hogy a német hadvezetőség a német seregeket dél felé irányította, nyilván azzal a céllal, hogy Arras, vagy talán Soissons körüli összpontosítsa.

Berlin, nov. 25.

A Taegliche Randschan jelenti Amsterdamból: A hollandiai sajtó szakértői egybehangzóan kritikusan mondják az Yser partján a katonai helyzetet a szövetségesekre nézve. A helyzetnek rövidesen a németek javára kell alakulnia. A franciák és angolok kimerültek és meg vannak szédelve. A németeknek új erőkkkel való offenzívája a szövetségesek vereségét vonná maga után.

Rotterdam, nov. 25.

A Nieuwe Rotterdamsche Courant jelenti Oesburgból: Szombat óta semmi újat és nappal ágyudórsj hal ható délnyugati irányból.

Genf, nov. 25.

Az orosz lapok haditudósítói egyértelműleg azt jelentik, hogy Ypernt többé nem bírják tartani a szövetségesek. A legrövidebb idő alatt be kell következnie a döntésnek, mely csak a németek győzelmével járhat.

A német aviatikusok bombái.

Genf, nov. 25.

A Petit Journal szerint négy német aviatikus repült el Montdidiers és Amiens felett és bombákat dobott le, amelyek egy tüzerkatonát és több lovat megölték. Pár száz levet két bombát hajítottak le egy gyalogezredre, ezek azonban nem okoztak kárt. A német repülőgépeket ekkor francia és angol légi járművek kezdték üldözni, azonban azok elmenekültek. A Longan helységre ledobott bombák szintén nem okoztak kárt. A francia főhadiszállásnak is része volt egy német repülőgéprej lőőgatásban. Három bomba esett annak a gyárák a kertjébe, a melyben a francia vezérkar tartózkodik. A bombák tetemes anyagi kárt okoztak. A német repülőgépek a franciáktól üldözve Amiens fölé repültek s onnan bombát hajítottak le egy élelmezési csapatra. Triantban a ledobott bombák több katonát és lovat megsebeztek és jelentékeny anyagi károkat okoztak.

SZERB HARCTÉR ESEMÉNYEI.

A szerb hadvezetőség békére gondol.

Berlin, nov. 25.

Lokalanzeigernak jelentik Milánó: A szerb főhadiszállásról

jelentik: A szerb hadvezetőség tábornokai körében nagy fordulat van küszöbön. Az orosz segítség elmaradása következtében hivatalosan fölvetették a monarchiával való békétárgyalások kérdését. A békétárgyalások előkészítésére Romániát tartják a legalkalmasabbnak a balkáni államok közül.

Kilisztítottuk Boszniát.

Sarajevó, nov. 25.

Viléz katonáink teljesen megkiszították Boszniát az oda birtolt szerb és montenegrói katonáktól. Bosznia területén ma már egyáltalában nincsen ellenség. A szerbek utolsó maradványait seregeink erős offenzív támadással a határon túl kergették. A Romanja Planinán vívott ütközettel pedig végét vetették az egyesült montenegrói és szerb hadsereg minden további előnyomulásának.

A szerbek Arangyelovácnál várják csapatainkat.

Szerbia, nov. 25.

Csapataink valjevói győzelmén és Lazarevác ellen megkezdett előnyomulása után a szerb főcsapat Arangyelovác felé vonult vissza és csak annyi erővel hagyták a különben igen fontos lazareváci vasúti gőcpont védelmére, hogy kissé rendezhesse szélsőzórán visszavonult csapatait és elérhesse Arangyelovácot, a hol már nagyobb ellenállást vél kifejtteni.

A Kolubarat — mint hivatalosan már közölték — jelentékeny erőkkal állapítják és előnyomulásukat a magas hó és a vízáradás ellenére is folytatják. Valjevó és Lazarevác között, közelebb az utóbbihoz, ömlik a Kolubarába a Ljig folyó, az egyetlen nagyobb vízakadály Valjevó és Arangyelovác között. Találomra mondotta a legutóbbi hivatalos jelentés, előnyomulásunkat az időjárás és a természet akadályai csak késleltethetik, de fel nem tartóztatják. Ha Valjevó elfoglalása után rövid időn belül elért sikereinket nézzük, akkor seregeink helyzetét igen biztatónak kell mondanunk.

Arangyelovác, ahol a szerbek nagyobb ellenállásra készülnek, mint stratégiai pont, fölötté áll Lazarevácnak. A terepviszonyok itt lényegesen nehezebbek és offenzívánk részére kevésbé megközelíthető. Szerb fogoly listék — akik Valjevónál kerültek kezükbe — azt állítják, hogy a szerb főcsapat visszavonulása azért történt Arangyelovác és nem Kragujevác irányába, mert az előbbi elég erős védelmi pontnak tartják, hogy csapatokat egy ideig feltartóztathassák.

Időt nyerni, kihuzni a döntést, ez nekik most a legfontosabb, mert bár a szerb hadvezetőség már látja az elkerülhetetlen véget, még mindig reménykedik valamilyen, még mindig számít valami csodára vagy legalább is — külföldi segítségre. Elsősorban is várnak a tél beálltára és arra íparkodnak, hogy minél kevesebb területet adjanak át nekünk Szerbiának Valjevótól délre és keletre fekvő részéből.

Még mindig hisznek a megígért orosz segítségekben, sőt a francia tüzerlisték és a francia hajó- és ostromágyuk megérkezése azt a hitet keltette bennük, hogy a franciák még nagyobb erőitéseket fognak küldeni. Reménykednek abban is, — elfogott szerb vezérkari tiszt mondotta ezt — hogy Szerbia még megmaradhat a térképen, Macedóniát Bulgária szállja meg, de a régi „Ó Szerbia“ megcsontkítva, ugyan, megmarad szerb állammak.

Petár szakított Pasicscsal.

Szofia, nov. 25.

Péter király állapotában erős rosszabbodás állott be. A kezelő orvosok kijelentették, hogy a király epokó bántalmain csakis operatív beavatkozással segíthetnek. A király azonban erről tudni sem akar. Családjától teljesen elzárkózott és csakis a trónörökösöt fogadja, aki a miniszterelnök helyett azokat az aktákat terjeszti elő, ahol feltétlenül szükséges a királyi aláírás. Pasicscsal Péter király teljesen szakított, mert őt teszi felelőssé ezért a szerencsétlen háborúért.

Üszküb Szerbia fővárosa.

Milánó, nov. 25.

A Lombardina jelenti: Üszküböt királyi dekrétummal fővárosnak nyilvánították. A pénzügyminisztériumot és az állami pénztárt már át is helyezték Üszkübbe. Valószínű, hogy még e héten a többi minisztérium és az udvar is átöltözködött.

AZ OROSZ-TÖRÖK HÁBORU.

Az oroszok veresége Perzsiában.

Konstantinápoly, nov. 25.

A török kormány és a konstantinápolyi perzsa követ, Riza herceg között már napok óta tárgyalások folynak a török-perzsa szövetség tárgyában. Riza herceget a szultán legutóbb kihallgatáson fogadta.

A perzsa követ értesülései szerint Perzsa, ameddig csak lehet, meg akarja őrizni semlegességét, azonban a nép hangulata és a törzsfőnökök kívánsága az, hogy a perzsa kormány mielőbb csatlakozzék a szent háborúhoz.

Dzultában nagy az izgalom, minthogy perzsa és kurd csapatok vonultak a város ellen, amelyben mintegy 2000 főből álló kozák helyőrség és egy lövész-zászlóalj van. A Tebris és Dzulta között fekvő falvak és városok már a hegyi törzsek birtokában vannak. A hegyi törzsek élén Salar ed Dauble áll.

Busirban az angol-barát kormányzóit eltávolították és a kormányzóvá élre egy forradalmi komitét állították, amely a teheráni kormánytól követeli, hogy vagy mondjon le, vagy pedig csatlakozzék a szent háborúhoz.

Bender-Abbasba egy angol ágyúmaszár érkezett, amelynek a feladata az, hogy megvédje az angol és francia lakosságot.

A hegyi törzsek megszállták az Unar-hegységet is és innen szakadatlanul lövöldöztek az orosz határszéli csapatok, amelyek végül elhagyták állásaikat és visszavonultak az ország belsejébe. Az oroszok igen nagy veszteségeket szenvedtek egy emberben, mint hadianyagban.

Egyiptom védelme.

Berlin, nov. 25.

Konstantinápolyból jelentik: Az Egyiptomból kiutasított török főbiztos jelentése szerint az angolok ötvenezer embert koncentráltak Egyiptom védelmére.

Ezek közül 30 000 van a csatornánál, ahol nagyszámú nehéz tüzérséget is összpontosítottak. A török katonai szakértők szerint azok az intézkedések, melyekkel az angolok a törököknek a suezai csatornán való átépését akarják megakadályozni, elhibáztak.

Előcsatározás Egyiptomban.

Berlin, nov. 25.

A „Lokalanzeiger“ jelenti Amsterdamból: A Reuter ügynökség jelenti Londonból, hogy Egyiptomban csekély jelentőségű előcsatározás volt az ellenséges csapatok és a bikanali levés csapat között. Az angolok vesztesége 13 ember volt.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár: Nov. 26. Csütörtök. Róm. kath. Szilveszt. ap. Protestáns Szilveszt. ap. Görög orosz november 13. Ar. sz. János. Nap kel 7 óra 19 percor, nyugszik 4 óra 13 percor.

Időjelés. Lényegtelen hőváltozás és elvélve, inkább csak délen megkelelen, csapadékkal. Sürgönyprognozis: hűvös, délen, keleten elvélve csapadék Déli hőmérséklet: 10 fok.

— A lisztkeverési rendelet módosítása. A kereskedelmi m. kir. miniszter a mai napon értesítette az iparhatóságokat és a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a lisztkeverésről november 8-iki 8317-M. E. számú rendeletet a legközelebbi napokban kibocsátandó rendelet akként fogja módosítani, hogy a liszt előállításával foglalkozó iparosok és kereskedők a rakítáron levő lisztajtákat november hó 26-ike után is bizonyos újabb átmeneti idő leletéig még eladhatják.

— A legújabb veszteségi kimutatás. A hadvezetőség most adta ki legújabb kimutatását a sebesültekről és elhaltakról. Ezek a következők: Bója Antal szakaszvezető, 46-ik gyalogezred 11. század. Született Makón 1886-ban. Szabó Mihály 46-ik gyalogezred 16. század, született Makón 1892-ben. Vig István szakaszvezető 46-ik gyalogezred 10. század, született Makón 1885-ben. Rácz János 46-ik gyalogezred, 10-ik század, született Makón 1887-ben. Gémes Illés 46-ik

gyalogezred 10 ik század, született Apátfalván 1886 ban, Vancsó István 46 ik gyalogezred 10 ik század, született Apátfalván 1890 ben.

— Kérem a szülőkhöz, tanonc tartó mesterekhez és a tantestületekhez. Nap nap után panaszkodik a közönség, hogy mióta a hó leest, a különböző koru és nemű gyermekek különbözően az aszfalt járdaikon csuszálnak a ezáltal oly sikossá teszik a gyalogközlekedési utat, hogy különbözően az idősebb egyének testi épségük veszélyeztetése nélkül nem képesek haladni. Feltérni emellett a rendőrkapitány a fenntartást, hogy a gondjakra bízott kiskorúakat elől a káros szokástól tilták el, alkalmazzanak házi fejtöket, nehogy a hatóságuk kelljen megtörő intézkedéseket gyakorolni.

— A maximális árak. Becsülni jelentik, hogy a magyar kormány és az osztrák kormány megbízottai tegnap és ma is tárgyaltak a maximális árakról. A tárgyalások most már véget érnek a végre valóra nálna is megállapítják a gabona, liszt és burgonya maximális árát.

— A járdák tisztántartása. A rendőrkapitány felszólítja a házurnádókat, hogy a házuk előtt elterülő járdáról a havat takarítsák el és a járdát a téli időszakban frissreval, vagy fűrészpórral szórják be, hogy ezáltal a járdák sikosságtól megszűntessék. A mulasztásokat a szabályzat értelmében büntetik.

— Adományok. Mágori Sámuel közéleti bíró 31 koronát szolgáltattott be a vörös-kereszt egylet elnökségének, mint a makói első újsárol olvasó kör tagjának gyűjtéséből a harctéren levő katonák karácsonyi ajándékára. Ugyan a círa Koczka István és Kisa Kalmán 2 koronát adományoztak. A makói polgári leányiskola növendékeinek gyűjtése 832 korona 16 fillért tesz ki.

— Állatbetegség. Tótkomlós község területén a léptene állati betegség megzást, miért is a hatóság feloldotta a forgalmi zárlatot.

— Két országos vásár a közelben. Az apátfalvi országos vásárt a hó 28 ik napján, a szegedi országos vásárt pedig a hó 27 től december 5 ig tartják meg. Mindkét vásárra mindenféle állatot lehet felhajtani.

— Figyelmeztetés a polgárorshöz. Több egyének katonai szolgálata történt bevonulása folytán a szolgálati idő beosztása némi csakély változást szenvedett, miért is felhívom a polgárorshet, hogy a helyesített beosztást mielőbb tekintésük meg a adott esküjükhöz híven a szolgálata megkezdése végett pontosan jelenjenek meg, mert a megjelölt ellenőrzés alkalomával meggyőződést szereztem arról, hogy a polgárorshet szolgálatakat néhány kivétellel lanyhán, vagy egyáltalán nem teljesítik. Aki mulasztással ügye miatt a szolgálata teljesítésében elfogadható okkal akadályozva van, ezt szolgálatainak megkezdése előtt legalább 12 órával a parancsnok szobában jelentse be, mert akik e nehéz viszonyok között háziani kötelességüknek, de meg adott esküjükhöz mindenben eleget nem tesznek, úgy, mint már eddig is, jövőben is a megtörő legszigorúbb eljárás fogom folyamatba tenni. A sebessétek szállításakor, vagy más al-

kalommal kiosztott karszalagokat a parancsnok szobában adják be. A polgárorshet főparancsnoka.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Bslagh Mihály Czini Rozálival. — Bihaitak: Gy. Varga Imre 40 éves, Papp Lajos 6 éves, Patkós Rozália 15 éves, Gombkötő József 68 éves, Berger Mária özv. Rosenberg Ignácaé 75 éves korában.

Népfölkelők szemléje Makón.

December 13-ikától a hó végéig tart a szemle.

Emléket feltűnt már lapunkban, hogy a népfölkelők szemle helyének megváltoztatása ügyében Gira Sámuel városi főjegyző által a honvédelmi miniszterhez tett indokolt feltérjesztés következtében a honvédelmi miniszter hozzájárult a h. z. hogy Makó város, Makó központi járási és a Nagyszentmiklósi járási községek népfölkelőinek sorozása, mely Szegedre volt kitéve, nem Szegeden, hanem Makó városában tartassék meg. A honvédelmi miniszter hozzájárulása folyán a 24 - 36 éves, b.) alosztályi népfölkelők szemle helye s ideje véglegesen megállapítottán, a sorozás most már nem Szegeden, hanem Makón fog megtartatni a Makó városi népfölkelőkön kívül a központi a nagyszentmiklósi járásból 24 község népfölkelőinek mintegy 5000 emberessé kell Makón december 13 től december 30 ig bezárólag mérték alá állni. A szemle ideje a következőképp állapított meg.

A Makó városi illetőségűek és a Makón tartózkodó idegen illetőségűek december 13 - 16 ig.

Apátfalva, Ambrósfalva, Nagymilláth december 17 én.

Csanádabérii, Földeák december 18 én.

Királybégység, Pityaros december 19 én.

Magyarcsanak, Páspöklele, december 20 én.

Ó Bicsányó december 21-én.

Nagycsanád december 22 én.

Kiszombor, Ferencszállás, Porgány december 23 én.

Valkány december 27 én.

Nagyösz, Keglovichaza, Bogártelep és Pusztakeresztúr december 28 én.

Nagyszentmiklós december 29 én.

Németzentmiklós, Nyerd és Ócsanaköz községek december 30 én.

Arról, hogy a makóiaknak, mely napon mely évfolyam szoriat kell előállni a katonafüggőségű külön hirdstményt fog kiadni.

Kiadó hagymaföld

sőldség, gabona és lucernának

Ritz Miksánál.

Gazdasszonyok

!! figyelmebe !!

Cinből készült patent tejeskan-

nák olcsón kaphatók Glück Samu

x x x cégnél Makón. x x x

Hőseink nagy albuma.

Felhívás a harctéren levő hőseink hozzátartozóihoz.

Lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala, mely e rémes háboru tartama alatt a nagy közönségnek nem csak lapunk útján szolgált a legjobb utbizalmatásokkal és jó tanácsokkal, de bárának is minden időben minden tekintetben rendelkezésre állott, hazafias és szent kötelességétől vezéreltetve, elhatározta, hogy egy nagy és fényes albumban (képcsarnok) megörökíti mindazoknak arcképeit,

kik a harctéren megsebesültek és vérük ömlésével piccsáték meg szent küzdőimünket,

megörökíti mindazoknak arcképeit, kik hősi halálukkal szentelték meg honfiai esküjükhöz hűség fogadalmát és ma már idegen földben nyugozanak a legmagasabb és legszentebb célok hevéleis által áthatott lelkeiktől megált porhüvelyek,

de megörökíti mindazoknak a hősöknek arcképeit is, kik a hadba vonulva, itt hagyják minden támasz nélkül a szerető szülőit, gyöngéd hitvest, síró gyermekeit és zokogó testvért.

Nagyvállalkozásunkban a szabultak, elhatárolt és a küzdő hősök makói és csanádmezei litka maradottaihoz fordulunk, hogy bennünket ép oly hazafias, mint nekéz vállalkozásunkban támogatni sziveskedjenek.

Nem nyarészkedésre van vállalkozásunk alapítva, mert kiadásaink fedezéséhez mindenképp,

kinek apja a harctéren elesett, vagy megsebesült, vagy jelenleg harcol,

akinek férje a harctéren elesett, vagy megsebesült, vagy jelenleg küzd,

akinek fia a harctéren elesett, vagy megsebesült, vagy jelenleg harcol,

akinek testvére a harctéren elesett, vagy megsebesült, vagy jelenleg harcol, hogy ezeknek arcképeit az adatok pontos megjelölésével (név, rang, ezredszám, polgári foglalkozás, mikor és hol sebesült, vagy esett el) 1 korona díjjal együtt, mely költségeink részbeni fedezésére szolgál, beküldeni sziveskedjenek.

A makói, illetve csanádmezei hősök nagy arcképcsarnokból nem szabad hiányozni egyetlen hősiüknek sem. Kérjük tehát Makó és Csanádmezei közönségét, hogy szerkesztőségünket és kiadóhivatalunkat támogatni sziveskedjenek az által, hogy hozzájuk tartozó hősiüknek arcképeit a fenti adatokkal mielőbb küldjék be, hogy ez által részeseivé váljanak a mi nagy és hazafias célunk megvalósításának. Minden arcképet sértetlenül vissza küldünk, illetve vissza adunk és a megmaradó fizika jóvedelmeit a legnemesebb címre, a vörös kereszt támogatására fordítjuk.

Tisztelettel:

A „Makói Független Újság” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Irodalom.

— A Kis Érdekes. Ezzel a címmel egy új képes hetilap kérezkedik a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is őszintén jelzi — Az Érdekes Újságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események torlódásával igazolt, rendes heti második kiadása lenni. A rendkívüli idők rendkívüli feladatokat róznak a kötelességüket felismerő képes hetilapokra is. A világháboru nagy eseményei egymásra torlódnak s egy hetenkint csak egyszer megjelenő, bármilyen gazdag és tartalmas, képes újság ezekben az időkben nem elégítheti ki a művelt közönség jogos érdeklődését. Az Érdekes Újság, melyet a különböző harctérek nemcsak kiküldött fotóriporterai képviselnek, hanem szenzációsnál szenzációsnabb felvételekkel keresnek fel maguk a harcoló katonák is, nem egyszer fájo szívvél volt könnytelen lemondani igazán érdekes képek közléséről, mert az újság terjedelmének természetes korlátai vannak és minden, ami érdekes, nem szorítható be a lap egyetlen számába. Pedig az aktualitás parancsolná, hogy az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet egy hélig várakoztatni. Ebből a kényszerhelyzetből nőtt ki a „Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzátéveszkedik Az Érdekes Újsághoz, melynek gazdag heti tartalmát szenzációsnan fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes egész és különálló képes hetilap. „A Kis Érdekes” hetenkint második kiadást fog jelenteni. Az Érdekes Újság olvasóinak gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olcsó és művészi szep brónikáját fogja nyújtani a világeseményeknek, melyek soha sem voltak érdekesebbek és idegfejtőbbek, mint a mai időkben. „A Kis Érdekes” teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek az Érdekes Újság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlékeztetni fog egymásra a két lap, hanem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden hét esütörtökön jelenik meg és egész terjedelmében azszal a mélynyomással készült, mely Az Érdekes Újságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határára túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor. 80 fill., félre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a művelt magyar közönség az új képes hetilapot ugyis, mint a szenzációsn világesemények új művészi és olcsó krónikását és ugyis, mint Az Érdekes Újság szolgálatakkésztségének és az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyanolyan szeretettel fogja kegyébe fogadni, mint ahogy páratlan sikerrel vezette Az Erd és Újságot is. „A Kis Érdekes” kiadóhivatala V., Vilmos császár ut 78. sz. alatt.

Allítsa meg
a rikkancot és kérjen tőle egy „Makói Független Újság”-ot, megtalálja benne amire szükség van.

Herés árpa szalma, polyva
kiszárolt és ölenként eladó közel a városhoz
RITZ MIKSÁNÁL

Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1-én

a téli idényre a táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm. Addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkitünőbbben el nem sajátítottak. Miután pedig én e városban már évtizedek óta működöm, a n. é. közönség legnagyobb meglepedése és legteljesebb elismerése mellett, ez elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és a rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. — Tanítom táncokon kívül az illemet, a társaságban való viselkedést és a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek.

Iratkosni mindenkor lehet lakáson, Gróf Vay-utca 250. sz. a., hol most is eszténkiént állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok

tisztelettel
Schwarz Miksa
okl. táncitanító.

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfelt, arc- és kézvrósság és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Pipetteszerék több kiállításos érmeikkel lettek kiállítva.

Háboruban levőknek
küldött csomagból ki ne feledjen egy üveg

BOROLIN nevű sóbor-szesz háziszert,

mely hamarosan megszünteti a szaggyűjtéseket és szurásokban szenvedők fájdalmait és új erőt ad a kimerült testnek. — Ára 1-20, 2 és 2-50 korona.

Készíti Borovszky K., Bpest, II. Margitrapart 47.
Makón kapható Popper Gyula drogériájában, főtér.

BÖRCSÖK LAJOSNÉ

női varrónő és fodrásznő

akár a varrást, akár a fodrászatot háznál is elvállalja.

Lakás: Acsev. állomás épület.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting” Diesel motorok

Szivőgáz
.: és benzínmotorok. :.

Cséplőgarnitúrák benzín- és nyersolajlokomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepő ujdonság!
Nyersolajmotorok keresztfejvezetőkkel.

Gellért Ignác és Társa mérnökiroda
Budapest, V. Kobáry-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjen! Jelenlétű árajánlatot
Legmesszebbmenő jóállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Egy szobás garzon lakás

előszobával, vilanyvilágítással, kis verandával KIADÓ.

Cím a kiadóhivatalban.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓIFÜGGETLEN ÚJSÁG”-ba.

A HÁBORU

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és megkeltőztetett szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivételével — minden

MAKÓI

ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szöszölője is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

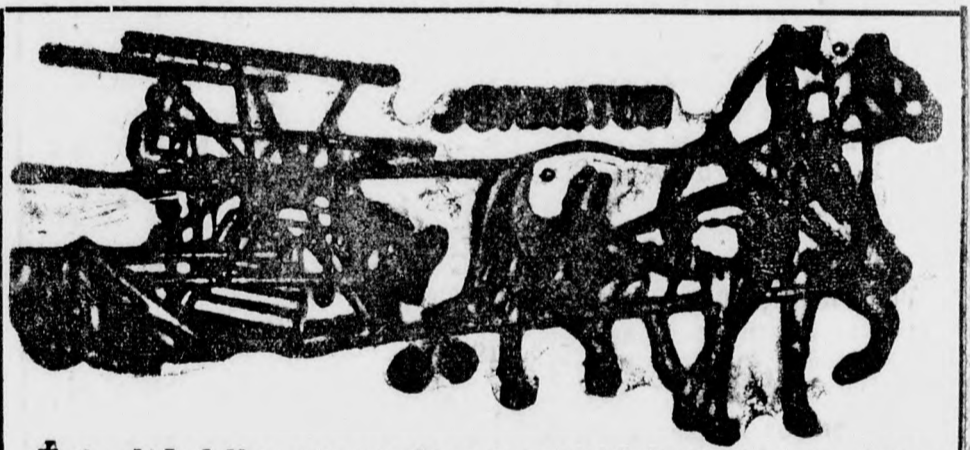
FÜGGETLEN

érezelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Újság” az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

ÚJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olosóságánál és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenkit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0

Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házamban gazdasági gépraktáramban a legújabb modellű — eredeti —

JOHNSTON kévekötős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb meglepedésére, ami tényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyszintén máj megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica űltetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica űltető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kévekötő zsineget, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tüköracél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vas-pálcás boronákat, répa és szecsavágókat. — Egyuttal hátkorkodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő gépemmel a legkomplicáltabb munkákat végzem. — Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. újszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.